

CSODÁLATOS TÖRTÉNET

Gárdonyi Géza

Volt egy téglaszínű, selyemszőrű kutyánk. Zordon volt a neve. Ha kétlábra állott, kényelmesen rányalhatott az orcámra. Az igaz, hogy én alig voltam akkor nyolc éves, és gyakran uzsonnáztam vajas kenyeret. Egy őszi napon egy üveg mézet küldött valaki az anyámnak. Szép, tiszta, csillogó sárga méz volt az. A méhek valószínűleg válogatott virágokból szedték a királyasszonyuknak. Egy kávéskanálnyi kóstolót kaptam belőle. Micsoda csemege volt az! Elolvadt a nyelvemen, s éreztem, hogy az édessége a testemnek minden porcikájába elömlik.

Az anyám azt mondta, hogy uzsonnakor többet ad. Méz-uzsonnánk lesz! Szerettem volna néhány órával megelőzni az uzsonnaidót. Néhány órával? Úgy éreztem, hogy bevárhatatlanul nagy idő választ el az uzsonnától. A nyelvemet még izgatta az édesség gyönyöre, és orromat a mézillat. Behunytam a szememet, hogy vissza tudjam képzelni az előbbi kóstolásnak minden gyönyörűségét.

Ott feküdtem a ház mögött a kertben, a nagy árnyékos almafa alatt. Fejemet a fübe eresztettem. Körülöttem a méhek dönögtek. Szomorúan dönögtek. Talán éppen ezektől vették el a mi mézünket. Egyszer csak suhogás támad a fűben, s hozzám surran Zordon, a selyemszőrű, téglaszínű kutya. Elém hasalt. Ragyogó okos szemeit rám függesztette, és világos, tisztán érthető szavakkal így szólt:

- Ich habe den Honig gegessen.

Elbámulva tekintettem reá. Azt hittem: a hallásom káprázott. Azonban a kutya bajuszán hajszálnyi vékony, fényes mézszálak csillogtak, s nehogy kételkedjem a valóságon, újra megszólalt:

- Ja, so ist es... leider! - És eltűnt.

Kerestem mindenfelé, hogy a büntett részleteit is megtudjam tőle, de nem találtam sehol. Fölmásztam hát az éléskamra ablakára, és a rozsdás rostélyban megfogódzva, benéztem. Fenékgig igaz volt a beszéde! Még ki is nyalta az üveget. Istenem, milyen szomorú látvány a mézes üveg, ha ki is van nyalva!

Az apám éppen akkor jött haza. Eléje mentem és elmondtam neki a méz történetét.

- Ez csodálatos, - jegyezte meg komolyan az apám. - Kutyát még magam se hallottam beszélni. Zordon a kutyaóiban feküdt. Mikor meglátott bennünket, előszökkent, és bozontos farkát megcsóválgatva ugrált előtünk. Megsimogattam a fejét s nyájasan szóltam hozzá:

- Beszélj Zordonkám, beszélj. Mondd meg őszintén apámnak is, hogy te etted meg a mézet. Hallgatott. Még szerencse, hogy csak a farkát csóválta és nem a fejét.

- Beszélj hát kutyácskám, - szóltam könnyörgő hangon; - csak egy szót szólj, mint előbb a kertben, különben még azt gondolhatnák, hogy én torkoskodtam el a mézet.

Nem felelt. Úgy tett mintha néma volna. Oh, igazán nyomorult gaz kutya volt!

- Ne bosszankodjál, - szólt az apám, - nem tesz semmit, ha nem vall: amelyiktek megette a mézet, annak fájni fog a gyomra.

Apámnak igaza volt. Csakhogy az a csodálatos, hogy az a ravasz kutya ette meg a mézet, és mégis én nyögtem miatta.

Szövegértés és fogalmazás felmérés 4. osztály

Név:	osztály:	dátum:	kód:	olv.t.

Kódleírás:

Könyv 1. o.	NT Játékház	Más:
Könyv 2. o.	AIÓ Hónapról...	Más:
Könyv 3. o.	AIÓ Hónapról...	Más:
Könyv 4. o.	AIÓ Hónapról...	Más:

1. Milyen jelentéseit ismered a középső oszlop szavainak? Színezd azonos színűre és kösd össze, ami jelentése alapján összetartozik! Egy szóhoz több másik is tartozhat!

barátságos		juhászos
akaszt	téglaszínú	falfehér
vörösesharna	függeszt	szegez
birkás	nyájas	finom ruhájú
romlott	selyemszőrű	állt
puha bundájú	állott	kedves
áporodott		lógat

1. jó hiba

2. Húzd alá, mit jelentenek a történetben ezek a kifejezések! Több jó megoldás is lehetséges!

Azt hittem: **a hallásom káprázott.**

remekül hallok	csal a fülem	tüneményes a fülem	rosszul hallok	cseng a fülem

...azt gondolhatnák, hogy én **torkoskodtam el** a mézet.

titkon befaltam	hangosan kiabáltam el	mohón megettem	gurguláztam el	kóstoltam meg

Oh, igazán nyomorult **gaz** kutya volt!

fű	bitang	hitvány	gyomnövény	galád

Ne bosszankodjál, - szólt az apám, - **nem tesz semmit**, ha nem vall: amelyiktek megette ...

nem rak nullát	tétlen	nem fontos	lényegtelen	nem számít

2. jó hiba

3. Húzd alá a szövegben az alábbi részeket!

- a, **Pirossal** ahol az található, hogy nagyon vágyott a mézre a kisfiú.
b, **Zölddel** ami arra utal, hogy az édesapa nehezen hitte a fiú történetét.

3. jó hiba

4. Karikázd be a listában a történet szereplőit!

édesapa	falánk kutya	méz	selyemszőrű kutya	méhek	Morcos
valaki	édesanya	Zordon	Gárdonyi Géza	mézesüveg	kisfiú

Kik a szereplők?

4. jó hiba 1. N K Á

**5. Szerinted vajon mit jelenthetnek a szövegben a németül beírt szövegrészek?
Írd melléjük!**

- Ich habe den Honig gegessen.	
- Ja, so ist es... leider!	

Te tanulsz németül? Karikázd be! tanulok nem tanulok 5. jó hiba

6. a, Színezd a szereplőket és a tulajdonságaikat azonos színűre és kösd is össze!

hiszékeny
falánk
gyanakvó
színlelő
jóindulatú
nyomorult gaz

fiú
édesapa
kutya

mulatságos
komoly
drótszőrű
türelmetlen
torkos
szótlan

b, Írj indoklást két szereplő választott tulajdonságához!

Például: **Zordon nagy termetű** volt, mert két lábról felérte a fiú arcát.

6. jó hiba 2. N K Á

7. Válaszolj a kérdésekre!

a. Mi lehet a neve a kisfiúnak?

b. Mi lett volna az uzsonna, ha nem fogy el a méz?

c. Miért beszélhetett a történetben németül a kutya?

d. Milyen magyarázattal állhatott volna még elő a kisfiú a méz eltűnésére?

e. Milyen más állatok keveredhettek volna még gyanúba a kutyán kívül?

f. Mi minden cáfolhatná a kisfiú beszámolóját a méz sorsáról?

g. Hová tűnt szerinted a méz?

h. Miért nem kapott senki büntetést a méz eltűnése miatt?

i. Találkoztál már a történethez hasonló helyzettel? Mikor, hol, kivel történt?

7 jó hiba 3.

8. Tetszett a történet?

Miért?

8. jó hiba

